

tallet, den Feil nemlig, at foreslaa Baner, for hvilke der ingen Undersøgelser foreligger, og det maa jo ogsaa have nogen Betydning, thi haude Mindretallet kun fremsat Forslag om saadanne Baner, hvor man haude aldeles paalidelige Undersøgelser, saa haude dette ialfsald i den Retning givet dem en vis Værdi, skjøndt de alligevel ikke dermed kunde siges at være de Baner, der burde sættes først. Hvad nu Flertallet angaar, saa har jeg den Hovedindvending imod dets Forslag, at det er bygget paa altfor mangelfulde Undersøgelser; for enkelte Baners Vedkommende har man Regjeringens Undersøgelser, for Andres Vedkommende har man maatte nytes nogle private Undersøgelser, som Regjeringen jo tidligere ikke har villet kalde gode nok, og endelig for en Dels Vedkommende har man slet ingen Undersøgelser, men man nytes med et Skjøn. Dette synes mig ikke at være tilstrækkeligt, naar man taler om saa omfattende Planer, thi det dreier sig ved Undersøgelser ikke blot om den finantzielle Betydning af Baneanlæggene, men tillige om, at man faar Banerne til at ligge paa de bedste Steder for Kommunikationen, og dette gjælder jo i dobbelt Betydning, naar Tælen er om over 60 Mil Bane, naar Tælen er om at give vort Jernbanenet en Udvidelse, som skal forslaa i det meste af en Mennestealder. Dernæst vil jeg om Sagen i Almindelighed sige, at ligesom jeg altsaa personlig ikke vil kunne gaa ind paa Mindretallets og heller ikke paa Flertallets Forslag, saaledes antager jeg, at Mange ville være stillede paa samme Maade, og efter den Debat, jeg nu har hørt om Sagen, er der ingen Grund til at komme til nogen væsentlig anden Erkjendelse, og jeg maa derfor endnu i dette Dieblift antage, at hvis Mindretallets Dagsorden og Flertallets store Plan for Jernbaner kom til at foreligge til Afstemning, saa vilde det ærede Medlem for Veile Amts 3die Balgtræds (Th. Nielsen) vistnok faae Ret i, at Sandsynligheden for at faae Noget af dette vedtaget var overmaade ringe, men at der var mest Grund til at antage, at det Hele, jeg holder ikke af at sige: vilde gaa i Bandet, men at det Hele vilde blive udstemt, saa vi slet ikke fik Noget. Nu kan jeg ikke forstaa, at den ærede Regjering har villet lægge en ganske særlig Modstand fra dette Things Side imod Jernbaner i det Forslag, der fremkom igaar fra det ærede Medlem for Møen (Bosser); thi det forekommer mig, at, naar man udstemte det Hele, maatte deri ligge et ligesaa fuldt og stærkt Bevis for, at Thinget ikke haude Lust til at gaa ind paa Jernbaner, ja, jeg synes endog det maatte være stærkere, i Særdeleshed naar man sammenholder denne Eventualitet med Udtalelser, der ere fremkomne under Finantziens Behandling angaaende de vanskelige økonomiske Forhold, vi ere inde i, og som mange fremsynede Mænd frygte for vilde blive værre, end de for Diebliffet ere. Naar jeg altsaa har en varm Interesse for at faae vort

Jernbanenet udvidet, ikke blot, som det synes at fremgaa af enkelte Taleres Udtalelser, i den Egn, hvor jeg netop personlig kunde have nogen Interesse af det, men ganske i Almindelighed over det hele Land, saa maa jeg efter min Opfattelse stille mig paa det Standpunkt at stemme for at henvise Sagen igjen til Udvalget, da jeg antager, at det er den Vej, der hurtigst vil føre os til paamy at komme til at forhandle Jernbanelovforslag her i Salen og da med mere Udsigt til at faae et positivt Udbytte deraf, end der er Udsigt til for Diebliffet. Saaledes gaar det altsaa til, at min Kjærlighed til Jernbaner kan forenes med at stemme for Sagens Henviisning til Udvalget; jeg har nu desuden nogle andre Grunde, der nærmere ligge i de Hovedtanter, som ere fremkomne i Forslaget, og, uden at jeg skal komme ind paa nogenformhelt Realitetsbehandling, kunde jeg dog ønske at udtale min Stilling til nogle af de Hovedtanter, der ere komne frem, og det saameget dekomer; som man ikke godt kan værge sig imod den Tante, at denne Behandling af Flertallets Forslag jo i Virkeligheden er en første Behandling. Det er jo først, siden Betænkningen kom frem, at vi her i Salen kunne have nogen Mening om, hvad det var for omfattende Planer, Flertallet vilde fremlægge. Det er første Gang, at de ere til Behandling, og under Forudsætning af, at Sagen igjen kommer til Behandling i Udvalget, maa en kort summarisk Fremstilling af Ons Stilling til Hovedtanken jo ogsaa have sin reelle Nytte. Jeg vil da sige, at jeg tror, at det er en rigtig Tanke, som Udvalget i sin Selshed, baade Flertal og Mindretal, erkjender stemmer med Regjeringens Forslag, at vi forlade den Maade, hvorpaa vi i de senere Aar have bygget vore Jernbaner. Jeg tror, det er rigtig, at vi gaa ind paa Statsbaner, paa at Staten anlægger Banerne, men jeg tror ikke, at denne Regel kan blive uden Undtagelse; thi der vil altid være Egne, der ere saa særlig lokale, at deres Interesser paa ingen Maade kunne komme ind under Begrebet almindelig Interesse, selv om man fortolker dette Begreb meget liberalt, og som dog burde have Baner og ogsaa burde have Statsunderstøttelse dertil; thi naar saadanne Egne hjælpe til at bygge hele Landets Baner, bør de til Gjengjæld have nogen Understøttelse til deres egne Baner. De Erfaringer, som i de senere Aar ere komne frem fra de Baner, der ere byggede, de saakaldte private Baner, og de Erfaringer, der foreligge fra de ældste Baner, vi have her i Landet, vise tydelig, at Aktieselskabets Interesse og Publikums Interesse i Almindelighed ere modsatte Størrelser, der ikke lade sig forene, og at kun Staten kan drive en Bane med fuldt Hensyn til Landet og til Publikum i Almindelighed. Jeg kan ogsaa være enig med Flertallet i den Tanke, det har fremsat om en samlet Plan for vore Baner. Jeg tror, at et Lands Banenet netop er